

Un divendres d'agost, la Rahel Wunderlich camina de pressa pel carrer Pulsnitzer en direcció a la plaça Martin Luther. Des que ha sortit, se sent lleugera, gairebé com si hagués deixat enrere totes les preocupacions, i avança amb pas ràpid la majoria de vianants.

Ha enllestit la paperassa de la consulta, ha regat les plantes i els ha posat fertilitzant i ha deixat una nota amb instruccions per a la persona de la neteja. Ha passat per la seva llibreria habitual i s'ha comprat un llibre que li han recomanat i un altre d'Elizabeth Strout que feia temps que volia llegir: la història d'una relació entre una mare i una filla que ha rebut molt bones crítiques.

El Peter trigarà poc més d'una hora a arribar a casa. Li ha escrit des d'un celler de Radebeul, li ha enviat fotos de diversos pinots blancs i grisos i li ha preguntat si estava d'acord amb la selecció. La Rahel li ha demanat que també agafés un *scheurebe* i ell li ha contestat amb un simple «d'acord».

Quan entra a l'escala, buida la bústia i mira el correu: publicitat d'un nou servei de pizzes a domicili, la factura del pintor que els acaba de pintar la cuina, una carta oficial de l'Ajuntament al seu nom que conté una multa de radar per una infracció de fa un parell de setmanes. Noranta euros, més vint-i-cinc euros de taxes, més la retirada d'un punt del carnet. Hauria pogut ser pitjor, tenint en compte que es va saltar un semàfor en vermell.

Puja les escales de l'edifici antic fins al segon pis, entra a casa i deixa les cartes sobre la calaixera del passadís. Mentre es treu les sabates, sona el telèfon de la seva habitació. Dubta un moment. Hauria d'anar al lavabo, però li sembla percebre una urgència en el timbre del telèfon que no admet demora.

Quan rep la notícia, s'ha d'asseure.

L'home que li truca li explica amb la veu trencada que la cabana que la Rahel li va llogar fa mesos per passar-hi les vacances s'ha cremat. Després de quasi un segle sent propietat de la família, la casa a la muntanya ha quedat destruïda per sempre.

La Rahel és incapaç de sentir compassió. Mentre l'home continua parlant, la informa sobre el reemborsament de la paga i senyal i li proposa un allotjament alternatiu, ella no pensa ni per un segon en la pèrdua dels propietaris, sinó únicament en el Peter i en la seva mirada quan li expliqui el que ha passat.

—Així doncs, es queden amb l'apartament del poble? —li pregunta l'home, ara totalment centrat en els negocis.

—No. Preferim que ens torni els diners, sisplau —li contesta la Rahel.

S'havia passat gairebé dos mesos buscant un allotjament com aquell. A principis d'any, quan van començar a arribar les primeres notícies sobre el virus, tots dos van estar d'acord que no sortirien del país per les vacances d'estiu.

Havia trobat el lloc perfecte: una cabana als Alps d'Ammergau, a l'Alta Baviera, completament sola sobre un turó verd, amb una font amb bomba i pila de pedra a l'entrada, accessible només per un camí sinuós i ple de sots a través del bosc. Sense internet, sense televisió, sense distraccions.

Fa setmanes que el Peter estudia mapes i busca rutes de senderisme. S'ha comprat unes botes de muntanya cares, una motxilla per fer excursions d'un dia, samarretes i pantalons d'un teixit que repel·leix l'aigua i s'eixuga fàcilment, una jaqueta de primera qualitat d'una marca suïssa i mitjons especials que agafen bé el peu. I la Rahel també s'ha equipat amb roba cara i ha fet esport pràcticament cada dia per posar-se en forma per a les excursions.

Haurien marxat d'aquí a tres dies. Impossible trobar res semblant amb tan poc temps, no aquest any, no en aquestes circumstàncies. Sense gaires esperances, introdueix les seves peticions en una pàgina web d'apartaments de vacances. Cap coincidència. Ho intenta amb una altra, amb el mateix resultat.

Lavors obre la pàgina on s'anuncia la cabana de muntanya. Clica les fotos per una, des dels testos del balcó amb geranis fins al petit porxo amb vistes al massís del davant, i de nou la casa, aquest cop des d'una altra perspectiva. Després, la pila de pedra de la font i els prats coberts de flors silvestres de colors i, de sobte, pot veure les flames a la muntanya. Veu els animals que fugen i una columna de fum que s'enlaira cap al cel estrellat i, allà al mig, el Peter i ella, com si cremessin en una foguera.

Si això hagués passat fa deu anys, s'haurien limitat a moure el cap amb incredulitat. «Qui sap si no hem tingut sort...», hauria dit probablement el Peter, i l'hauria consolat. Però ha perdut la serenitat que el caracteritzava. Ara el seu humor fi sovint deixa pas al cinisme, i una cordialitat distingida ha substituït les seves animades converses. I el pitjor de tot és que ja no té relacions sexuals amb ella.

Ha passat mitja hora des de la trucada. La Rahel mira per la finestra de l'habitació mentre es balanceja amunt i avall sobre els dits dels peus, descalça. S'ha recollit els cabells negres, solcats per flocs grisos, en un monyo alt. La vida de fora, la xerrameca dels adolescents que es reuneixen als bancs del davant de l'església, sembla que li arribi de molt lluny. La decepció l'ha deixat sense forces.

Quan el telèfon torna a sonar, no es mou. Amb els ulls tancats, espera que pari.

Però no para.

Mira qui és: la Ruth. Se li tensen les espatlles involuntàriament, s'aclareix la gola, es mira un moment al mirall del costat de l'escriptori per veure quina cara fa i agafa el telèfon.

Només amb la salutació ja nota el canvi en la veu de la Ruth: no té la seguretat fèrria de sempre. Tot i així, de seguida va al gra: el Viktor ha tingut un ictus. Ha estat un calvari. S'ha passat deu dies ingressat a l'hospital i avui ha entrat a la clínica de rehabilitació d'Ahrenshoop, on s'estarà sis setmanes. Han tingut la sort que hi ha quedat una plaça lliure. La Ruth vol ser al seu costat i es quedarà a casa de la seva amiga Frauke, una pintora que viu a Ahrenshoop. Però necessita algú que es faci càrrec de la casa i dels animals de Dorotheenfelde. No li agrada demanar favors, però...

S'atura un moment abans de continuar, i després li pregunta si ella i el Peter se'n podrien ocupar les dues primeres setmanes. El Viktor i ella els ho agrairien de tot cor.

La Rahel està a punt de dir que no. «No, em sap greu, però no podem. Marxem a la muntanya.» Però llavors li ve al cap l'incendi i contesta:

–Sí, esclar, ho farem encantats. I, si vols, ens hi podem quedar tres setmanes.

El Peter no diu res. Mou el cap i alça les mans, perplex.

–No pot ser! –exclama finalment–. Quines probabilitats hi ha que es cremi precisament la casa que hem reservat per passar les vacances just abans d'anar-hi?

Llavors se'n va a la seva habitació, capcot. Abans era la de la Selma. Quan va marxar de casa, s'hi va instal·lar el Simon i, després que ell també abandonés el niu, se la va quedar el Peter. L'antiga habitació del Simon la fan servir per als convidats, i el que abans era el despatx del Peter ara és el dormitori de la Rahel. Van redistribuir el pis de seguida que el Simon es va independitzar. Durant un temps, en van buscar un de més petit, però tots els que trobaven eren més cars malgrat tenir menys metres quadrats, i estaven més mal situats. El seu era just al límit entre el barri d'Äußere Neustadt i el de Radeberger Vorstadt, i tant la riba de l'Elba com el bosc de Dresdner Heide els quedaven molt a prop. No volien renunciar a aquest privilegi.

De moment pot respirar tranquil·la. Encara no sap com dir-li que ha acceptat anar a Dorotheenfelde. Va cap a la finestra, s'hi aboca i mira la gent que passa pel carrer. De sobte, sent la veu del Peter al darrere.

–I ara què farem, eh? –li pregunta.

S'asseu al divan blau marí que la Rahel es va comprar fa poc.

Ella triga un moment a respondre però, al final, s'acaba imposant el seu pragmatisme.

–Marxem a Dorotheenfelde, demà mateix.

Immediatament se li esborra el somriure i és incapaç d'aguantar la mirada del Peter. Mentre es contempla les ungles pintades dels peus, li explica la conversa amb la Ruth. Ell fa un soroll com si s'hagués ennuegat.

–Sense preguntar-m'ho abans... –diu mentre s'aixeca–. Ja veig fins on hem arribat.

La Rahel es queda paralitzada, sense poder separar la llengua del paladar, mentre veu que el Peter surt de l'habitació amb l'expressió d'un vençut.

S'asseu al divan, just al lloc on era ell. Després s'estira i es tapa els ulls amb el braç. Reflexiona un moment i de seguida es penedeix del que ha fet.

Més tard, mentre treu roba de l'armari sense parar-hi la més mínima atenció i la fica a la maleta, pensa en la Ruth. Recorda la seva cara com si la veiés ara mateix. Amb els anys, la simetria de les seves faccions s'ha vist alterada per canvis gairebé imperceptibles però, encara avui, mai es deixa veure sense anar impecablement arreglada. Sobretot en els mals moments, aquesta perfecció externa és la seva cuirassa per combatre els embats del món. Des de sempre, a la Rahel se li ha encomanat la seva sang freda. Davant de la Ruth mai no s'ha deixat, mai no s'ha vestit ni s'ha mogut sense cura. La Ruth va adoptar aquesta disciplina impertorbable durant els anys que va passar a l'Escola Superior de Dansa Palucca. Ella i la mare de la Rahel, l'Edith, van començar alhora la formació de dansa clàssica quan eren petites. L'Edith ho va deixar

al cap de tres anys, però la Ruth va continuar. Les nenes van conservar l'amistat quan es van fer grans.

La relació que la Rahel té des que va néixer amb el Viktor i la Ruth és indestructible. Va ser a la casa de Dorotheenfelde on va trobar la tranquil·litat. La vida caòtica de l'Edith, que va comportar que la Rahel i la seva germana Tamara tinguessin una infància en què contínuament canviaven de padrastra, d'escola i de casa, d'una banda a l'altra de Dresden, va ser com una tempesta a alta mar i, malgrat que Dorotheenfelde tampoc era un port on s'estaven gaire temps, almenys allà sempre hi havia una calma guaridora.

Durant els dies que passaven a Dorotheenfelde, l'Edith i la Ruth eren inseparables. Les dues amigues tenien un vincle molt estret malgrat les seves diferències i, fa uns anys, quan el càncer es va estendre per tercera i última vegada pel cos de l'Edith, la Ruth hi va anar i s'hi va quedar. Fins al final.

Fan el trajecte sense aturar-se. El GPS els ha marcat tres hores i tretze minuts, i el Peter ha dit que era un temps raonable.

De camí, la Rahel truca als seus fills i posa l'altaveu. La Selma té en braços el Max, que no para de somicar. Els plors del nen gairebé no els deixen sentir-li la veu.

–Em sap molt greu que hàgiu d'anar de vacances a un altre lloc, mama! –els crida–. Si avui cap a mitjanit tinc un minut per a mi, ja us compadiré.

Després de dir això, penja el telèfon.

–Deixa-la! Ha de cuidar dues criatures petites –li diu de seguida el Peter perquè es calmi.

–Té un marit que es desvia per ella.

–Sembla que li tinguis enveja.

La Rahel decideix ignorar el comentari i marca el número del Simon.

–Què t’hi jugues que no l’agafa? –diu el Peter, somrient per sota el nas.

Fa dies que no el veia somriure i, tot i que no li agrada el motiu, es treu un pes de sobre. Quan el telèfon ha sonat tretze vegades, penja.

–Es pot saber per què té mòbil? –rondina.

–Deu ser a la muntanya.

La Rahel assenteix i guarda el telèfon a la bossa.

Poc després de passar el senyal de sortida del poble, agafen una desviació a mà dreta. El senyal de carrer sense sortida està descolorit i tort. Abans que al Viktor li retiressin definitivament el carnet de conduir, hi va xocar un parell de vegades. Durant uns minuts, el cotxe sotragueja per l’antic camí de llambordes amb la part del mig coberta d’herba. Després es converteix en una pista de grava i sorra que s’enfila per un petit turó fins a la casa.

La Ruth els espera a l’entrada. Alta, amb l’esquena ben recta i amb un vestit molt escotat que li realça els pits espectaculars. Ni rastre de les xacres de l’edat, tot i que està a punt de fer-ne setanta. La Rahel baixa del cotxe i va cap a ella mentre el Peter aparca al pati.

El mas està flanquejat pels estables a l’esquerra i per un paller gros a la dreta. Quan va acabar la guerra, hi vivien refugiats, més tard es va convertir en la seu de l’administració local de l’LPG¹ i, finalment, el Viktor i la Ruth es van

1. La Landwirtschaftliche Produktionsgenossenschaft (Cooperativa de Producció Agrícola) era la unió estatal de cooperatives de producció agrària col·lectivitzada que aplegaven els pagesos de l’RDA després de l’expropiació de les terres i la reforma agrària instaurades pel règim comunista. (*N. de la T.*)

instal·lar amb dues famílies més a l'antiga casa de l'administrador, sense calefacció central i amb una latrina. Una de les famílies va marxar a principis dels setanta i l'altra, a començaments dels vuitanta.

Després de la Reunificació, el Viktor i la Ruth van comprar el mas, que ja estava mig en ruïnes, i el van anar rehabilitant de mica en mica durant molts anys. Ara es comença a ensorrar un altre cop.

–Estic tota suada –li diu la Ruth per escapolir-se de l'abraçada, i se'n va a saludar el Peter.

A la taula del jardí hi ha una gerra d'aigua, un plat amb pastís cobert amb una tapa mosquitera i un termos de cafè. La Ruth els serveix cafè i els explica com està el Viktor. Mentre se l'escolta, la Rahel es pregunta si algun dia ella parlarà del Peter amb tant d'amor. Les paraules de la Ruth traspuen un afecte profund, i la Rahel nota que el Peter la mira.

Després de prendre's el cafè, treuen les maletes del cotxe i segueixen la Ruth escales amunt. Quan arriben al primer pis, els assenyala un dormitori que queda a mà dreta al fons del passadís.

–El millor és que dormiu allà, a l'habitació que dona al nord-est. És molt fresca. O si no... –afegeix, assenyalant cap a l'altra banda– us podeu instal·lar a l'habitació del darrere, que està encarada al sud-oest i es veu el llac entre els arbres. Però què dic, si ja coneixeu la casa.

Fa mitja volta i torna a baixar les escales.

Sense mirar-se, se'n van cadascun cap a una banda: el Peter al nord-est i la Rahel al sud-oest. Tanquen les portes sense fer soroll.

Al cap d'una estona, la Ruth els dona les indicacions pertinents. Només per regar totes les plantes cal més d'una hora al dia. Poden agafar l'aigua dels bidons que hi ha col·locats al voltant de la casa per recollir la pluja.

El taller del Viktor està situat a la part del davant del paller, però no hi entren. La Ruth els explica que, durant els últims anys, cada cop ha anat esculpint menys estàtues. Ha perdut força física, però conserva intactes la destresa manual i la imaginació.

Els animals són la part més difícil. Ni el Peter ni la Rahel han tingut mai cap tracte amb animals. Ara hauran de cuidar un cavall, uns quants gats, una dotzena de gallines i una cigonya blanca que no pot volar.

Fan una volta sencera a la finca. Una de les finestres de l'estable ha de quedar sempre oberta perquè les orenetes puguin entrar i sortir lliurement. Els pomers que hi ha al tancat de les gallines, darrere de l'estable, estan carregats de pomes. La tanca de tela metàl·lica té uns quants pedaços provisionals. Hi ha feina per tot arreu. Els nombrosos rosers del pati, a tocar de la paret del paller, fa temps que no es poden, la parra que cobreix el ràfec del paller per la part de sota està pansida, la Rahel compta tres finestres trenca-des mentre fan la volta a la casa i el terra està cobert de fullaraca i branques seques de l'any passat.

La Ruth fa com si tot estigués en perfecte estat.

De sobte, mira el cel de biaix.

—Són gairebé les set. Hora de sopar.

Mengen al pati, en una taula ben parada, mentre cau el dia i la foscor va engolint les empremtes de la ruïna. Hi ha *solianka*, pa, vi negre i aigua. En un rampell d'eufòria, el Peter fa un brindis intentant imitar sense gaire èxit el dialecte saxó:

–*Eimannfrei!*

La Ruth deixa anar una riallada i a la Rahel se li encomana. Les dues repeteixen la paraula a cor, «*Eimannfrei!*», i a la Rahel li ve al cap un record.

Va ser no fa gaire, potser dos anys. Estaven asseguts aquí mateix, rient, amb el Viktor i la Ruth i el Simon, i també hi havia *solianka*, pa i vi. El Simon no va tastar l'alcohol i quan el Viktor li va preguntar per què no bevia, li va explicar el motiu. La Rahel i el Peter ja el sabien. Quan acabés la carrera a la universitat de l'exèrcit federal alemany, el seu fill es volia presentar a les proves d'accés per formar-se com a guia de muntanya de l'exèrcit. Per preparar-se per a les proves, li calien entre dos i tres anys. L'entrenament constava d'escalada i esquí d'alt nivell a les zones altes dels Alps sota condicions de clima extrem, així com resistència i fortalesa mental. El primer que va fer va ser deixar l'alcohol. La Rahel ja es va esfereir quan el Simon feia la instrucció elemental amb el cos de muntanya i quan va decidir fer carrera com a oficial. La idea que el seu fill comandés una tropa de combat a les muntanyes va ser un altre xoc. Que li assegurés que tot plegat era bàsicament un repte esportiu no la tranquil·litzava. Aquella tarda, el Viktor també es va mostrar escèptic.

–I, en cas de necessitat, donaràs la vida per aquest país –va exclamar amb perplexitat–. I no rebràs cap recompensa.

A vegades, la Ruth li resulta inquietant. Com si li hagués llegit el pensament, de sobte pregunta pel Simon.

–Segueix a Munic, a la universitat de l'exèrcit federal –li contesta el Peter.

–No s'ha molestat a tornar-me la trucada, el nostre aspirant a oficial –murmura la Rahel, mirant el telèfon amb ànsia.

Lavors obre la galeria de fotos, la majoria dels seus fills i nets, però els comentaris de la Ruth es limiten a unes quantes fórmules de cortesia. Malgrat que als moments adequats diu amb veu greu «Ah, sí», «Que macos» i «Mmm», desvia la mirada constantment i el seu riure sona fals. Al cap de poc, badalla tapant-se la boca amb la mà i els comenta que l'endemà vol sortir d'hora.

—No cal que us lleveu amb mi. Ens acomiadem ara i llestos —els diu amb el seu aplom habitual.